

Cà Mau, ngày tháng 11 năm 2019

BÁO CÁO

Thẩm tra của Ban Dân tộc HĐND tỉnh trình kỳ họp thứ 11 HĐND tỉnh khóa IX, nhiệm kỳ 2016 - 2021

Thực hiện Luật Tổ chức chính quyền địa phương, Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND năm 2015, được sự phân công của Thường trực HĐND tỉnh Ban Dân tộc HĐND tỉnh thẩm tra báo cáo của UBND tỉnh về tình hình thực hiện Nghị quyết của HĐND tỉnh về nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2019 và phương hướng, nhiệm vụ năm 2020 và dự thảo Nghị quyết của HĐND tỉnh về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2020 trên lĩnh vực dân tộc.

Trên cơ sở xem xét báo cáo của UBND tỉnh, qua tiếp xúc cử tri, tiếp công dân, kết quả giám sát, khảo sát, theo dõi tình hình thực hiện công tác dân tộc và chính sách dân tộc trên địa bàn tỉnh; ý kiến thảo luận của các thành viên, Ban Dân tộc HĐND tỉnh cơ bản thống nhất với các nội dung nêu trong báo cáo của UBND tỉnh trình kỳ họp, đồng thời xin nêu rõ thêm một số vấn đề đề HĐND tỉnh và lãnh đạo các ngành, các cấp quan tâm có giải pháp chỉ đạo tích cực hơn, cụ thể như sau:

1. Về tình hình thực hiện Nghị quyết của HĐND tỉnh về nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2019 (lĩnh vực dân tộc).

Năm 2019, bên cạnh những mặt thuận lợi và kết quả đạt được trên lĩnh vực kinh tế - xã hội, an ninh quốc phòng, tỉnh ta phải đối mặt với những khó khăn thách thức đặt ra trên nhiều lĩnh vực, ảnh hưởng bởi biến đổi khí hậu, thời tiết diễn biến phức tạp, sạt lở đất ven sông, ven biển ngày càng nghiêm trọng đến mức phải công bố tình trạng khẩn cấp, dịch bệnh trên heo nuôi, giá cả thị trường biến động, nhất là sụt giảm giá tôm nguyên liệu. Tình trạng ô nhiễm môi trường còn diễn ra, hệ thống kết cấu hạ tầng giao thông có nơi chưa hoàn chỉnh, ảnh hưởng không nhỏ đến sản xuất, đời sống, thu nhập một bộ phận nhân dân, nhất là ở vùng sâu, vùng ven biển, vùng đồng bào dân tộc thiểu số (DTTS), có hộ còn rất khó khăn, nhưng với quyết tâm của lãnh đạo tỉnh, cũng như cả hệ thống chính trị, sự đoàn kết thống nhất, chung sức, chung lòng của các tầng lớp nhân dân đã vượt qua nhiều khó khăn, thách thức, phấn đấu quyết liệt bằng nhiều giải pháp thiết thực, góp phần đạt kết quả khá toàn diện trên nhiều lĩnh vực; công tác an sinh, phúc lợi xã hội được quan tâm; quốc phòng - an ninh, trật tự an toàn xã hội được củng cố và giữ vững; đặc biệt vùng DTTS nhiều nơi có thay đổi, đời sống vật chất, tinh thần của đồng bào DTTS từng bước được cải thiện, bộ mặt nông thôn ngày càng khởi sắc, tạo sự đồng thuận cao trong Nhân dân, đồng bào ngày càng tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước; cộng đồng các dân tộc trên địa bàn tỉnh có tinh thần đoàn kết, tương thân tương ái, hỗ trợ trong sản xuất, giúp đỡ để cùng nhau vươn lên trong cuộc sống; kết quả cho thấy năm 2019 hộ nghèo trong vùng đồng bào dân tộc giảm ước đạt 4% theo chỉ tiêu đề ra. Đặc biệt, tỉnh đã tổ chức thành công Đại hội đại biểu các dân tộc thiểu số tỉnh Cà Mau lần thứ III.

Về thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số và các xã, ấp đặc biệt khó khăn: Thực hiện Chương trình 135 theo Quyết định số 1722/QĐ-TTg ngày 02/9/2016 của Thủ tướng Chính phủ¹, tỉnh đã phân bổ 32,2 tỷ đồng đầu tư cho 08 xã và 57 ấp đặc biệt khó khăn, đến nay các địa phương khẩn trương thực hiện, đã giải ngân đạt 35% kế hoạch vốn; Quyết định số 2085/QĐ-TTg ngày 31/10/2016 của Thủ tướng Chính phủ², tỉnh được Trung ương phân bổ 13,6 tỷ đồng để triển khai thực hiện hỗ trợ bố trí, sắp xếp ổn định dân cư vào các điểm định canh định cư xen ghép, triển khai thực hiện nguồn vốn vay vay 04 tỷ đồng theo quy định; Quyết định số 12/2018/QĐ-TTg, ngày 06/3/2018 của Thủ tướng Chính phủ³, tỉnh đã phê duyệt 69 người có uy tín và tổ chức các hoạt động theo kế hoạch; tổ chức tuyên truyền phổ biến, giáo dục pháp luật được 06 cuộc với 700 đại biểu tham dự theo Quyết định số 1163/QĐ-TTg ngày 08/8/2017 của Thủ tướng Chính phủ⁴...

Về lĩnh vực giáo dục - đào tạo: Công tác giáo dục và đào tạo trong vùng có nhiều chuyển biến tích cực, cơ bản đáp ứng nhu cầu học tập của nhân dân. Học sinh người DTTS trong độ tuổi đến trường tham gia các cấp học đạt tỷ lệ cao; năm học 2019 - 2020, toàn tỉnh có 7.860 em học sinh dân tộc theo học văn hóa chiếm tỷ lệ hơn 3,2% so với tổng số học sinh toàn tỉnh⁵. Các Trường phổ thông dân tộc nội trú được quan tâm đầu tư cơ sở vật chất khang trang, trang thiết bị cơ bản đáp ứng cho hoạt động dạy và học; các chế độ, chính sách đối với cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên và học sinh của Trường phổ thông dân tộc nội trú thực hiện đầy đủ, kịp thời. Việc tổ chức dạy và học chữ Khmer, chữ Hoa cho con em đồng bào dân tộc được quan tâm, thực hiện khá tốt; dịp hè năm 2019 các địa phương đã mở 19 điểm, với 30 lớp học dạy chữ Khmer tại địa bàn có đông đồng bào dân tộc, có 590 em tham gia học tập; việc dạy và học chữ Hoa được tổ chức thường xuyên tại trung tâm tiếng Hoa Dục Tài, thành phố Cà Mau với 07 lớp học có 110 em tham gia học.

Về lĩnh vực văn hóa - xã hội: Năm 2019, các hoạt động văn hóa truyền thống, lễ, hội và Tết cổ truyền của đồng bào dân tộc trên địa bàn tỉnh tiếp tục được các cấp ủy Đảng, chính quyền rất quan tâm tạo điều kiện thuận lợi để duy trì tổ chức thường xuyên; xây dựng được hệ thống thiết chế văn hóa ở cơ sở vùng đồng bào dân tộc gắn với việc bảo quản, giữ gìn các di tích lịch sử ở từng vùng, từng địa phương. Công tác chăm lo đời sống vật chất và tinh thần cho các gia đình chính sách, hộ nghèo, hộ cận nghèo, hộ có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn nhân các dịp lễ, tết được triển khai kịp thời đúng quy định.

Về an ninh trật tự: An ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội vùng DTTS trong năm 2019 cơ bản được duy trì ổn định. Thường xuyên quan tâm công tác tuyên truyền, vận động bà con đồng bào chấp hành tốt, tin tưởng vào sự lãnh đạo

¹ Quyết định số 1722/QĐ-TTg, ngày 02/9/2016 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững giai đoạn 2016 – 2020.

² Quyết định số 2085/QĐ-TTg ngày 31/10/2016 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt chính sách đặc thù hỗ trợ phát triển kinh tế - xã hội vùng dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2017 – 2020.

³ Quyết định số 12/2018/QĐ-TTg, ngày 06/3/2018 của Thủ tướng Chính phủ về tiêu chí lựa chọn, công nhận người có uy tín và chính sách đối với người có uy tín trong đồng bào DTTS.

⁴ Quyết định số 1163/QĐ-TTg, ngày 08/8/2017 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt đề án “Đẩy mạnh công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và tuyên truyền, vận động đồng bào vùng dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2017 - 2021.

⁵ Mầm non: 694 em; Tiểu học: 4.274 em; THCS: 1.998 em; THPT: 894 em.

của Đảng, chính quyền, không để bị kích động, lôi kéo, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc; các địa phương phát huy tốt vai trò người có uy tín trong đồng bào DTTS trong cuộc sống và sản xuất; làm tốt công tác nắm tình hình, giải quyết kịp thời các mâu thuẫn phát sinh trong vùng DTTS, trong năm không có xảy ra điểm nóng hay khiếu kiện đông người, vượt cấp.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, qua hoạt động giám sát, khảo sát của Ban cho thấy việc thực hiện công tác dân tộc và chính sách dân tộc ở một số nơi còn tồn tại một số khó khăn, hạn chế như sau:

Đời sống của bộ phận đồng bào ở vùng đặc biệt khó khăn, ở khu định canh định cư vẫn còn nhiều khó khăn; vùng có đông đồng bào DTTS vẫn còn tỷ lệ hộ nghèo và cận nghèo cao; đa phần các hộ gia đình nghèo không có nghề nghiệp, việc làm ổn định, đông con, trình độ dân trí thấp; thiếu vốn, thiếu tư liệu sản xuất; dư nợ vốn vay ở ngân hàng là khá cao, nợ quá hạn còn khá nhiều⁶. Công tác quản lý đối tượng, nắm tình hình đời sống, sản xuất của đồng bào DTTS có nơi, có lúc chưa sâu sát, chặt chẽ...

Việc triển khai, thực hiện các chương trình, chính sách hỗ trợ đối với vùng DTTS còn gặp nhiều khó khăn trong việc huy động và bố trí nguồn lực để thực hiện, hiện nay chủ yếu được đảm bảo từ nguồn vốn ngân sách Nhà nước. Bên cạnh đó, nguồn vốn ngân sách Trung ương bố trí thực hiện còn thấp so với nhu cầu của địa phương, bổ sung còn chậm và ít so với kế hoạch dẫn đến chính sách thực hiện thiếu đồng bộ⁷.

Công tác triển khai thực hiện các nguồn vốn đã được phân bổ của một số chương trình còn chậm, kết quả giải ngân còn thấp⁸; hoạt động kiểm tra, giám sát chưa thường xuyên, chậm kiến nghị đề cấp có thẩm quyền xem xét, xử lý kịp thời những khó khăn, vướng mắc trong thực hiện các chương trình, dự án trên địa bàn...

2. Về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2020 và dự thảo Nghị quyết của HĐND tỉnh về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2020

Đối với kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2020 liên quan đến lĩnh vực dân tộc, Ban Dân tộc HĐND tỉnh cơ bản thống nhất các chỉ tiêu cũng như nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu đề ra của UBND tỉnh, đồng thời Ban có một số kiến nghị với UBND tỉnh cần tập trung chỉ đạo thực hiện trong thời gian tới như sau:

Chỉ đạo các ngành chức năng, địa phương tăng cường hơn nữa, quyết liệt hơn nữa công tác tuyên truyền về các chủ trương, chính sách giảm nghèo của Đảng, Nhà nước, nhất là chính sách giảm nghèo trong đồng bào dân tộc. Chủ động nhân rộng các mô hình, cách làm hay, sáng tạo có hiệu quả về giảm nghèo ở từng nơi. Có giải pháp thiết thực trong sản xuất, tạo điều kiện giải quyết việc làm để hộ đồng bào dân tộc nghèo, cận nghèo có điều kiện vươn lên trong cuộc sống.

Chỉ đạo các ngành chức năng, địa phương thường xuyên kiểm tra, đôn đốc thực hiện có hiệu quả các chính sách an sinh xã hội, các chương trình, dự án hỗ trợ

⁶ Theo báo cáo của Ngân hàng chính sách xã hội tình hình dư nợ vốn vay trong hộ đồng bào dân tộc ở các chương trình là khá cao, trong đó nợ quá hạn kéo dài nhiều năm chưa thu hồi được chiếm tỷ lệ khá lớn (78%/tổng dự nợ).

⁷ Đến nay, tỉnh Cà Mau được Trung ương phân bổ 13,6 tỷ đồng để triển khai thực hiện Quyết định số 2085/QĐ-TTg của Chính phủ.

⁸ Theo báo cáo của ngành chức năng, đến cuối tháng 10/2019 nguồn vốn ngân sách Trung ương hỗ trợ thực hiện Chương trình 135 chỉ giải ngân được 35% kế hoạch vốn.

cho bà con đồng bào dân tộc trên địa bàn; kịp thời phát hiện, chấn chỉnh những sai sót, chỉ đạo xử lý tránh để xảy ra thất thoát, tiêu cực.

Bổ trí kịp thời các nguồn vốn đối ứng, đẩy mạnh xã hội hóa, huy động các nguồn lực xã hội để đầu tư, triển khai, thực hiện đồng bộ, có hiệu quả các chương trình, dự án, chính sách đối với đồng bào DTTS, vùng có đông đồng bào DTTS đã được triển khai trên địa bàn tỉnh, nhất là các khu tái định canh, định cư.

Đẩy nhanh thực hiện quy trình, thủ tục, tiến độ thi công đảm bảo khối lượng giải ngân nguồn vốn các công trình cơ sở hạ tầng ở các xã, ấp đặc biệt khó khăn, vùng đồng bào DTTS để sớm hoàn thành đưa vào khai thác sử dụng. Quan tâm công tác duy tu, bảo dưỡng các công trình đã đưa vào khai thác, nhằm phát huy hiệu quả sử dụng lâu dài của công trình.

Đề nghị UBND tỉnh phân bổ nguồn vốn để thực hiện nội dung hỗ trợ đất ở và có kiến nghị với Trung ương tiếp tục bổ sung kinh phí thực hiện Quyết định số 2085/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ đúng theo phân kỳ đầu tư của Đề án nhằm triển khai thực hiện kịp thời, đồng bộ, hiệu quả.

Đối với dự thảo Nghị quyết của HĐND tỉnh về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2020: Ban Dân tộc HĐND tỉnh thống nhất, đề nghị UBND tỉnh bổ sung trong phần giải pháp thêm nội dung chỉ tiêu giảm nghèo trong đồng bào dân tộc và một số giải pháp chủ yếu trong dự thảo Nghị quyết.

Trên đây là Báo cáo thẩm tra của Ban Dân tộc HĐND tỉnh, trình kỳ họp thứ 11 HĐND tỉnh khóa IX xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- TT. HĐND tỉnh;
- UBND tỉnh;
- Ủy ban MTTQVN tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh khóa IX;
- Khách mời Kỳ họp thứ 11;
- LĐVP. HĐND tỉnh;
- Phòng Tổng hợp;
- BBT Trang TTĐT;
- Lưu: VT, MĐ.

**TM. BAN DÂN TỘC
KT. TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN**

Nguyễn Minh Dương